

MÉDIAPEDAGÓGIA

FARAGÓ PÉTER

Jankó János Ált. Iskola és Gimnázium
Tótkomlós

Egy videofilmes óra forgatókönyve

I. BEVEZETÉS, A TÉMA ELŐKÉSZÍTÉSE

T.: A mai órán tovább folytatjuk barangolásunkat a magyar történelemben, a történelmi olvasmányok segítségével.

— *néma és hangos olvasás gyakorlása szószereketekben*

Olvassátok el a táblán lévő szóképeket először némán, majd hangosan!

- nándorfehérvári diadal
- I. István koronázása
- Mátyás király
- vérszerződés
- honfoglalás
- tatárjárás

— *képzőművészeti alkotások felismerése*

Nyissátok ki az olvasófüzeteket!
Híres festmények reprodukcióit mutatom, melyek a táblán lévő szóképekhez kapcsolódnak.

Írjátok a számok után azt a betűt, amelyik történelmi eseményhez a kép tartozik!

Ellenőrzés

Ellenőrizzük a feladatot!
Az első képhez melyik szóképet, történelmi esemény kapcsolható?
A 2. 3. ...

Visszajelzés

Ki oldotta meg a feladatot hibátlanul?
1, 2, 3 hibával?

— *történelmi események időrendbe állítása*

Ki lesz az az egyes, aki ezeket a szóképeket olyan sorrendbe állítja, ahogy ezek a történelemben egymást követték?

A nyitó képen az osztályt látjuk először, lassan végigmegy a bal oszlop gyerekein, majd a jobb oldali padsorban ülőket veszi a kamera.

Először az egész táblát látjuk, majd egyesével a szóképeket, ahogy a gyerekek olvassák.

A tanítót és a reprodukciókat veszi.

- kép Mátyás király domborművű képmása
- kép
Verhagen: Szent István fogadja a pápa koronát hozó követeit
- kép
Munkácsy Mihály:
Honfoglalás (részlet)
- kép
Wagner Sándor: Dugovics Titusz önfeláldozása
- kép Székely Bertalan: Vérszerződés

- kép
Than Mór:
IV. Béla menekülése a tatárok elől

A táblát, a szóképeket látjuk.
A kislányt és a tanítót mutatja, akik a táblánál dolgoznak.

- *tájékozódás a történelmi időszalagon*
Ellenőrizzük, hogy jól dolgozott-e Dia. Az időszalagot és a történelmi eseményt mutató kislányt látjuk.
A történelmi időszalagon keressük meg ezeket az eseményeket!
- dal*
Első Istvánhoz kapcsolódva „tanultunk egy dalt az „István, a király”-ból. Énekeljük el!
A tanítót, majd az éneklő gyerekeket mutatja sorban.
(Felkelet a napunk...)
- ## II. A TÉMA KOMPLEX FELDOLGOZÁSA
- *búvárkodás lexikonokban*
Hallgassuk meg, mit ír Az emberiség krónikája erről a történelmi eseményről!
A tanítót, majd az olvasó kislányt látjuk.
- *tájékozódás történelmi térképen*
Valaki mutassa meg nekünk a térképen, hol van Eger!
A kamera a térképet és a városra mutató kislányt veszi.
- *Eger mint kirándulóhely*
Nándi nyáron a szüleivel és a testvéreivel Egerben járt.
Felvételeket készítettek kirándulásukról. Meséljen nekünk, mit látunk a képeken!
Az Egerről és a várról készült fotókat látjuk, majd a kisfiút, aki ott járt.
- *Eger földrajza*
Az Útikalauz könyvből olvassuk el, mit kell tudni erről a szép városról!
Az olvasó kisfiút mutatja a kamera.
- *Vers Egerről*
Petőfi Sándor: Egri hangok című versében emlékszik meg erről az eseményről.
A verset olvasó gyereket látjuk.
- *dal az egri hősök diadaláról*
Énekeljük el Tinódi Lantos Sebestyén dalát, mely a hős védők diadaláról szól!
Az éneklő osztályt mutatja a kamera.
(Summáját from...)
- *részlet Gárdonyi Géza: Egri csillagok című regényéből*
Ki írt erről az eseményről regényt, amiből részleteket olvastunk, és mi a regény címe?
A tanítót látjuk, majd a kérdésre válaszoló kislányt.
Olvassuk el a Holdfogyatkozás című részletet!
Sorban az olvasó gyereket mutatja a kamera.
- *A téma a festészetben*
A festészetet is megihlette ez a téma. Amikor az eskühöz érnek, azt kívülről mondják, az egész osztályt látjuk.
Székely Bertalan: Egri nők című festményét fogjuk elemezni. Á., N., E. vál.
A reprodukciót mutatja, hol az egészszet,

lalkoztak, hogy válaszolnak a kérdéseim-
re.

Ki a kép központi alakja?

A női alak.

*A kép melyik részére festette ezt az alakot
Székely Bertalan?*

A kép közepére, és a ruháját világosabb-
ra festette, ezzel kiemeli a környezetéből.

Milyen színek dominálnak a képen?

Melyek a kép uralkodó színei?

A vörös, a fekete és a fehér.

hol közelítve az elemzésben szereplő
részhez.

Kiemelt színfoltokat,

Mutasd ezeket a színfoltokat!

Beszélgessünk a kép témájáról!

Mit ábrázol?

Azt ábrázolja, amikor a törökök be-
akarnak törni a várba, és az egri nők kö-
veket öntenek rájuk. A középen álló női
alak karddal harcol.

a kép alján lévő törököket,

Ki lehet az, akinek a kezét fogja?

Egy magyar vitéz, aki elesett a harcban.
Figyeljük meg a női alak arcát!

Mit fejez ki ez az arc?

Bátorságot, elszántságot.

A tanító felolvassa a képről írtakat egy
művészeti lexikonból.

majd a kamera az arcra közelít.

A tanítót látjuk.

— *A téma ábrázolása 4 fős csoportokban*

Mi is megfestjük ezt a témát.

4 fős csoportokban dolgozunk.

Bármilyen eddig tanult technikát hasz-
nálhattok.

Beszélgétek meg, ki melyik részét festi
a képnek!

Előzetesen elkészített vázlataitokat vi-
gyétek magatokkal!

Az osztály közepén lévő pokrócokat és az
odakészített eszközöket mutatja.

A gyerekek elhelyezkednek a kartonok
körüli.

— *Ezt követték az alkotás izgalmas percei.*

Szemünk előtt a képernyőn kelnek életre a közös kis alkotások.

Először a kamera végigmegy minden csoport előkészületén, és mutatja az odakészít-
ett festékeket és zsírkrétákat. A 2. csoport várának körvonalait kezdi rajzolni egy
tanuló. A másik, kék színt kever, és felhőket fest. A 3. csoportban egy kis kéz törököt
rajzol. A 6. csoport a nap és a felhők ábrázolásába kezd. A 4. csoport képén lassan
a hegyek körvonalai készülnek, majd végigmegy a kamera minden alkotó kis arcon.
Az 1. csoport vára is „épül”. A 2. csoportban a kék árnyalatai tűnnek elénk szép
színhatásban, összeolvadva a nap sárga foltjával.

A 3. csoportban egy kislány egy vonallal létrán mászó törököt rajzol.

A 4. csoportban a már megfestett világoszöld hegyekre sötétebb zöld foltok kerülnek.

A 2. csoportban egy ablak körvonalai születnek bátor, laza csuklómozgással. Egy gyerek szivaccsal vizet töröl. Az 1. csoportban a vár színe kerül a felületre, egy másik kislány egy álló alakot fest a vár mellé.

A 2. csoportban a füst mély, haragos fekete színe vegyül a vár fölötti ég kék színébe. A 3. csoport gyerekei a hegyek ábrázolásán dolgoznak.

Majd az 5—6. csoport kreatív közösségeit látjuk. A munka hevében véletlenül az egyik vizes edény ráborult a másik csoport munkájára. A tanító megoldja a helyzetet. Feltörlri szivaccsal a vizet, és megnyugtatja a fiúkat, hogy van egy ilyen festési technika, ne szomorodjanak el.

Az 5. csoport zöld alapszínébe is beletöröl, ezzel a felület világosabb lesz.

A 6. csoport világoskék temperával eget fest. A 3. csoportnak segít a tanító színt keverni. Az 1. csoport a háttérnek színt ad.

— *előző munkáinkból*

Ezután, míg a gyerekek befejezték a munkákat, a kamera az eddig készült rajzokból mutatott be néhányat a faliújságon.

Ezeken az illusztrációkon A kolozsvári bíró, A nándorfehérvári diadal, a Honfoglalás és a Rege a csodaszarvasról c. olvasmányok eseményei elevenednek meg, csodálatos belső gyermeki világot tükrözve.

III. ÖSSZEFOGLALÁS, ÉRTÉKELÉS

Minden csoportból egy-egy gyerek mesél az elkészült műről.

— *a tanító értékelése*

Mindegyik kép tetszik nekem.

Mind az elhelyezésre, mind az arányokra figyeltetek.

A 3. és 6. kép színei visszaadják a történelmi események hangulatát.

Amit hibának érzek:

A 2. munka jobb széle mintha befejezetlen maradt volna.

A 4. munkán az emberábrázolásra több gondot kellett volna fordítani.

Összefoglalás

Megdicsérlek benneteket, ügyesen dolgoztatok.

A következő órákon is még történelmi olvasmányokhoz kapcsolódnak munkáink.

A táblán a 6 képet együtt mutatja a kamera, majd mindig az értékelt munkát látjuk.

A tanítót és az alkotásokat mutatja.

— *A téma a filmművészetben*

Pihenésképpen nézzük meg, hogyan dolgozták filmre ezt a témát. Az Egri csillagok című filmből azt a részt látjátok, amikor a végső küzdelemben győznek a magyarok. Megjegyzés: A filmet tudatosan az óra befejezéséül szántam, mert a televízió és főleg a video megöli a gyermeki fantáziát, azt a belső világot, azt a harmóniát, amely még ebben az életkorban megmutatkozik a gyerekek kreatív alkotásaiban.

A felvétel készült a tótkomlói Jankó János Általános Iskola és Gimnázium 3. c osztályában. Tanított: Faragó Péter.